

پیوند آسمانی

الهی بودن ازدواج امیر مؤمنان و حضرت فاطمه علیهم السلام بر پایه منابع شیعه و اهل سنت

درآمد

امیر مؤمنان و حضرت فاطمه علیهم السلام فضائل فراوانی دارند. تعدادی از مناقب آنها اختصاصی است و پاره‌ای مشترک میان هر دو است. یکی از برجسته‌ترین ویژگیهای مشترک، پیوند آسمانی این دو بزرگوار است. بر اساس منابع شیعه و اهل سنت، پیوند امیر مؤمنان و حضرت فاطمه علیهم السلام به دستور خدای متعال بوده است و رسول خدا صلی الله علیه و آله مأمور به اجرای آن بود.

مطابق مستندات موجود؛ رسول خدا صلی الله علیه و آله در موقعیتهای گوناگون الهی بودن ازدواج امام علی و حضرت فاطمه علیهم السلام را مطرح نمود.

نیز مطابق این مستندات؛ پیامبر صلی الله علیه و آله از طرف خداوند مأمور بود تا بهترین انسانها را به ازدواج با حضرت فاطمه سلام الله علیها در آورد، رسول خدا صلی الله علیه و آله امیر مؤمنان علی بن ابی طالب را انتخاب نمود زیرا غیر از او کسی را هم شأن و هم تراز حضرت صدیقه طاهره سلام الله علیها نمی دید.

همچنین؛ امام علی علیه السلام به این ازدواج افتخار می کرد و آن را فضیلتی برای خود به شمار می آورد.

آنچه در پی می آید نمونه‌هایی از این گزارشها است:

روایات

مقدار قابل توجهی از روایات الهی بودن ازدواج امام علی و حضرت فاطمه علیهم السلام در منابع دست اول امامیه مانند کافی کلینی و امالی شیخ صدق، و تعدادی در منابع دست دوم امامیه به ثبت رسیده است. پاره‌ای از این دست روایات در منابع اهل سنت نیز به چشم می خورد.

این گزارشها به دلیل آنکه حجم گسترده دارند، به راحتی می توان درستی آن را تصدیق کرد. البته در این میان، از ناحیه امامیه و اهل سنت، روایاتی وجود دارند که به تنها یی نیز اعتبار و اتقان کافی را مطابق دانش حدیث فریقین دارایند.

در این نوشтар تعداد ۱۹ روایت و مجموعاً با ۳۱ سند، از منابع امامیه و اهل سنت، ارائه می گردد:

روایات شیعه دوازده امامی

در این بخش به عنوان نمونه به ذکر هجدۀ حدیث بسنده می شود.

روایت یکم:

این روایت با دو سند ذیل به ثبت رسیده است:

سند یکم:

عَدَّةٌ مِنْ أَصْحَابِنَا عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ بْنِ خَالِدٍ عَنْ عَلَيِّ بْنِ أَسْبَاطٍ عَنْ دَاؤْدَ عَنْ يَعْقُوبَ بْنِ شَعِيبٍ قَالَ لَمَّا زَوَّجَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ابْنَهُ إِلَيْهِ مَا يُبَكِّي فَقَالَ لَهَا مَا يُبَكِّي فَوَاللَّهِ لَوْ كَانَ فِي أَهْلِي خَيْرٌ مِنْهُ مَا زَوَّجْتُكَهُ وَمَا أَنَا زَوْجُكَهُ وَلَكِنَّ اللَّهَ زَوْجُكَ...

الکلبینی الرازی، أبو جعفر محمد بن یعقوب بن إسحاق (متوفی 328 هـ)، الكافی، ج 5 ص 378، ناشر: اسلامیه، تهران، الطبعه الثانیه، ۱۳۶۲ هـ.ش.

امام صادق علیه السلام فرمود: آنگاه که رسول خدا صلی الله علیه وآلہ فاطمه را به ازدواج علی علیه السلام درآورد، وارد بر دخترش شد، در حالی که فاطمه علیها السلام گریه می کرد. پیامبر صلی الله علیه وآلہ فرمود: چرا گریه می کنی؟ به خداوند سوگند آگر در میان اهل بیتم کسی بهتر از علی بود همانا تو را به ازدواج او در می آوردم. من تو را از پیش خود به ازدواج او در نیاوردم، بلکه خداوند تو را برای علی تزویج نمود.

لازم به ذکر است؛ سند این روایت به یعقوب بن شعیب منتهی می شود، اما به نظر می رسد که او از امام صادق علیه السلام نقل کرده است زیرا وی از اصحاب امام صادق به شمار می رود و همناطور که در سند بعدی از شیخ طوسی ملاحظه می کنید، یعقوب بن شعیب همین روایت را از امام صادق علیه السلام نقل می کند.

همچنین شایان ذکر است، گریه حضرت فاطمه زهرا سلام الله علیها نشان از نارضایتی ایشان از این ازدواج نیست زیرا اولاً مطابق روایات فراوان شیعه و اهل سنت، این ازدواج به دستور خداوند بوده، و هرگز حضرت زهرا سلام الله علیها در قبال دستور الهی ابراز نارضایتی نمی کند. ثانیاً: اگر هم دستور الهی نبود، این امر به پیشنهاد رسول خدا صلی الله علیه وآلہ بود و از آنجایی که براساس قرآن تمامی حرکات و سکنات رسول خدا صلی الله علیه وآلہ براساس وحی الهی است و از طرفی در تصمیم گیری برای مسلمانان بر آنان مقدم است و اولویت دارد، هرگز حضرت فاطمه سلام الله علیها از پیشنهاد ایشان تخطی نمی کند. ثالثاً: براساس پاره ای از روایات که در ادامه می آید، حضرت زهرا سلام الله علیها از این ازدواج اعلام رضایت می کنند. از این رو معتقدیم که حکمت گریه ی ایشان چه بسا جدایی از خانه پیامبر اکرم صلی الله علیه وآلہ بوده است.

سند دوم:

حدَّثَنِي جَمَاعَةٌ عَنْ أَبِي غَالِبٍ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ الزُّرَأْيِيِّ، عَنْ خَالِهِ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ عَلَيِّ بْنِ أَسْبَاطٍ، عَنْ دَاؤْدَ عَنْ يَعْقُوبَ بْنِ شَعِيبٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) قَالَ: لَمَّا زَوَّجَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ...

الطوسي، الشيخ ابو جعفر، محمد بن الحسن بن علي بن الحسن (متوفى 460هـ)، الأimali، ص 40، تحقيق : قسم الدراسات الاسلامية - مؤسسة البعثة، ناشر: دار الثقافة - قم ، الطبعة: الأولى، 1414هـ

روايت دوم:

أخبرنا أبو عبد الله محمد بن محمد بن النعمان (رحمه الله)، قال: حدثنا أبو نصر محمد بن الحسين البصيري السهروردي، قال: حدثنا الحسين بن محمد الأسدي، قال: حدثنا أبو عبد الله جعفر بن عبد الله بن جعفر العلوى المحمدي، قال: حدثنا يحيى بن هاشم الغساني، قال: حدثنا محمد بن مروان، قال: حدثني جويري بن سعيد، عن الضحاك بن مزاحم، قال: سمعت علي بن أبي طالب (عليه السلام) يقول: أتاني أبو بكر و عمر فقالا: لو أتيت رسول الله (صلى الله عليه و آله) فذكرت له فاطمة، قال: فأتيته، فلما رأني رسول الله (صلى الله عليه و آله و سلم) ضحك، ثم قال: ما جاء بك يا أبا الحسن و ما حاجتك قال: فذكرت له قرابتني و قدامي في الإسلام و نصرتي له و جهادي، فقال: يا علي، صدقت، فأنت أفضل مما تذكر فقلت: يا رسول الله، فاطمة تزوجنيها فقال: يا علي، إنه قد ذكرها قبلك رجال، فذكرت ذلك لها، فرأيت الكراهة في وجهها، ولكن على رسلي حتى آخر جإيك فدخل عليها... فقال لها: يا فاطمة، فقالت: ليك، حاجتك، يا رسول الله قال: إن علي بن أبي طالب من قد عرفت قرابتة و فضله و إسلامه، وإنني قد سألت ربى أن يزوجك خير خلقه و أحبهم إليه، وقد ذكر من أمرك شيئاً فما ترين فسكنت و لم تول وجهها و لم ير فيه رسول الله (صلى الله عليه و آله) كراهة، فقام و هو يقول: الله أكبر، سكتها إقرارها، فاتاه جبريل (عليه السلام) فقال: يا محمد، زوجهما علي بن أبي طالب، فإن الله قد رضي بها له و رضي بهما لها قال علي: فزوجني رسول الله (صلى الله عليه و آله)، ثم أتاني فأخذ بيدي فقال: قم بسم الله و قل: "على بركة الله، و ما شاء الله، لا قوه إلا بالله، توكلت على الله ثم جاءني حين أقدرتني عندها (عليها السلام)، ثم قال: "اللهم إنهمما أحب خلقك إلي فاحبهمما، وبارك في ذريتهمما، واجعل عليهمما منك حافظاً، و إنني أعيذهمما و ذريتهمما بك من الشيطان الرجيم.

الطوسي، الشيخ ابو جعفر، محمد بن الحسن بن علي بن الحسن (متوفى 460هـ)، الأimali، ص 39، تحقيق : قسم الدراسات الاسلامية - مؤسسة البعثة، ناشر: دار الثقافة - قم ، الطبعة: الأولى، 1414هـ

ضحاك بن مزاحم گفت از امام عليه السلام شنیدم که فرمود: ابو بکر و عمر نزد من آمدند و گفتند: ای کاش نزد رسول خدا می رفتی و درباره ازدواج با فاطمه گفتگو میکردی. هنگامی که نزد پیامبر خدا رفتم آن حضرت خندید و فرمود: چه درخواست داری؟ من قربت و سبقت در اسلام و یاری کردن خود از آن حضرت و جهادهائی که در راه خدا کرده بودم را برای آن حضرت شرح دادم. رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمود: یا علی راست می گوئی، مقام تو بالاتر از این است که بیان داشتی. گفتم: یا رسول الله فاطمه را به ازدواج من در می آوری؟ فرمود: یا علی قبل از تو چند نفر از مردان این تقاضا را داشتند، ولی هر یک را به فاطمه گفتم کراحت و ناخشنودی را در چهره اش دیدم، شما صبر کن تا من نزد او بروم و برگردم. آن حضرت وارد بر

فاطمه علیها السلام شدند و فرمودند: ای فاطمه! حضرت زهرا سلام الله علیها عرضه داشتند: لبیک يا رسول الله! فرمود: علی بن ابی طالب کسی است که تو قربت و فضیلت و سبقت در اسلام او را می دانی، من از خدای سبحان خواسته ام که تو را برای بهترین و محبوبترین خلق خود تزویج کند. علی در باره ازدواج با توبا من صحبت کرده است، تو چه صلاح میدانی؟ فاطمه علیها السلام ساكت شد و صورت خود را از پیامبر خدا بر نگردانید. رسول خدا عدم رضاایت فاطمه را از صورتش دریافت، لذا برخاست و فرمود: اللہ اکبر! سکوت فاطمه دلیل بر رضاایت اوست. پس از این جریان جبرئیل نزد پیامبر اکرم آمد و گفت: یا محمد! فاطمه را برای علی بن ابی طالب تزویج کن، زیرا خدا راضی است که زهرا برای علی و علی برای زهرا باشد. آنگاه رسول خدا صلی الله علیه وآلہ فاطمه را به ازدواج درآورد.

روایت سوم:

این روایت دارای دو سند است:

سند یکم:

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدٍ بْنِ يَحْيَى الْعَطَّارُ قَالَ حَدَّثَنَا أَبِي عَنْ مُحَمَّدٍ بْنِ عَبْدِ الْجَبَارِ عَنْ أَحْمَدَ الْأَزْدِيِّ عَنْ أَبْيَانِ بْنِ عُثْمَانَ عَنْ أَبْيَانِ بْنِ تَغْلِبَ عَنْ عِكْرِمَةَ عَنْ أَبْنِ عَبَّاسٍ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى أَخَى بَيْنِي وَ بَيْنِ عَلَيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ وَ زَوْجِهِ ابْنِتِي ... وَ جَعَلَهُ لِي وَصِيًّا وَ خَلِيفَةً فَعَلَيُّ مِنْيَ وَ أَنَا مِنْهُ مُحِبٌّ وَ مُبْغِضٌ وَ إِنَّ الْمَلَائِكَةَ لَتَقْرَبُ إِلَى اللَّهِ بِمَحِبَّتِهِ .

الصدق، ابو جعفر محمد بن علي بن الحسين (متوفی 381ھ)، الأمالی، ص 187، تحقیق و نشر: قسم الدراسات الاسلامیة - مؤسسه البعثة - قم، الطبعة: الأولى، 1417ھ.

رسول خدا صلی الله علیه وآلہ فرمود: خداوند متعال میان من و علی بن ابی طالب برادری ایجاد کرد و خداوند دخترم فاطمه را به ازدواج او درآورد.... خداوند علی علیه السلام را وصی و خلیفه ام قرار داد، پس علی از من است و من از اویم. دوستدار او دوستدار من و دشمن من است. همانا فرشتهها بواسطه دوستی علی بن ابی طالب علیه السلام به خداوند نزدیک می شوند.

سند دوم:

حَدَّثَنَا أَبِي رَحْمَةَ اللَّهِ قَالَ حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى الْعَطَّارُ عَنْ مُحَمَّدٍ بْنِ عَبْدِ الْجَبَارِ عَنْ أَبِي أَحْمَدَ الْأَزْدِيِّ عَنْ أَبْيَانِ بْنِ عُثْمَانَ عَنْ أَبْيَانِ بْنِ تَغْلِبَ عَنْ عِكْرِمَةَ عَنْ أَبْنِ عَبَّاسٍ قَالَ ...

الصدق، ابو جعفر محمد بن علي بن الحسين (متوفی 381ھ)، الأمالی، ص 343، تحقیق و نشر: قسم الدراسات الاسلامیة - مؤسسه البعثة - قم، الطبعة: الأولى، 1417ھ.

روايت چهارم:

عَلِيُّ بْنُ مُحَمَّدٍ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ إِسْحَاقَ عَنِ الْخَسَنِ بْنِ عَلِيٍّ بْنِ سَلَيْمَانَ عَمِّنْ حَدَّثَهُ عَنْ أَبِيهِ عَبْدِ اللَّهِ عَ قَالَ إِنَّ فَاطِمَةَ عَ قَالَتْ لِرَسُولِ اللَّهِ صَ زَوْجِتِي بِالْمَهْرِ الْخَسِيسِ فَقَالَ لَهَا رَسُولُ اللَّهِ صَ مَا أَنَا زَوْجُكَ وَلَكِنَّ اللَّهَ زَوْجُكِ مِنَ السَّمَاءِ...

الكليني الرازي، أبو جعفر محمد بن يعقوب بن إسحاق (متوفى 328 هـ)، الكافي، ج 5 ص 378، ناشر: إسلامية، تهران، الطبعة الثانية 1362 هـ.ش.

امام صادق عليه السلام فرمود: فاطمه به رسول خدا صلي الله عليه وآلها وسلماً عرض کرد: مرا به مهریه اندک تزویج نمودی.
پیامبر صلی الله عليه وآلها وسلماً فرمود: ازدواج تو از سوی من نبود، خداوند فرمان ازدواج تو را از آسمان صادر کرده است.
لازم به ذکر است که مقام و منزلت حضرت زهرا سلام الله عليها به قدری والا است که حتی بر اساس روایات معتبر اهل سنت،
رضایت و غضب الهی دائر مدار رضایت و غضب آن حضرت است [قال رسول الله صلی الله علیه وسلم لفاطمة إن الله يغضب
لغضبك ويرضى لرضاك هذا حديث صحيح الإسناد. المستدرك على الصحيحين ج ۳، ص ۱۶۷]، بنابراین شأن آن حضرت
اجل از این است که پیرامون مقدار مهریه سخن بگویند چه رسید نعوذ بالله به پدر بزرگوارشان اعتراض نمایند؛ از این رو
روايت فوق بيانگر مساله اي دقیق در امر ازدواج می باشد و آن اینکه هدف حضرت صدیقه طاهره سلام الله عليها از بیان آن
جمله، زمینه سازی و بستر سازی برای بیان مطلبی مهم توسط رسول خدا صلی الله علیه وآلها برای آموزش به آیندگان است
و آن اینکه در ازدواج الهی بودن و دینی بودن آن مهم است، نه میزان مهریه.

روايت پنجم:

روايت داراي دو سند مي باشد:

سند يکم:

أَخْبَرَنَا أَبُو عَمْرٍ قَالَ أَخْبَرَنَا أَحْمَدَ قَالَ : حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ أَحْمَدَ بْنُ الْحَسَنِ قَالَ حَدَّثَنَا
مُوسَى بْنُ جَعْفَرٍ، عَنْ أَبِيهِ ، عَنْ جَدِّهِ عَلِيهِمُ السَّلَامُ عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ قَالَ: لَمَّا زَوَّجَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ فَاطِمَةَ
عَلَيْهَا السَّلَامَ مِنْ عَلِيٍّ عَلَيْهِ السَّلَامِ أَتَاهَا نَاسٌ مِنْ قَرِيبِهِمْ فَقَالُوا إِنَّكَ زَوْجُتِي عَلَيْهَا بِمَهْرٍ خَسِيسٍ؟ فَقَالَ: مَا أَنَا زَوْجُتِي عَلَيْهَا وَلَكِنَّ
اللَّهَ عَزَّ وَجَلَ زَوْجَهُ لَيْلَةَ أَسْرِي بِي عِنْدَ سَدْرَةِ الْمُنْتَهَى ...

الطوسي، الشيخ ابو جعفر، محمد بن الحسن بن علي بن الحسن (متوفى 460 هـ)، الأimali، ص 257، تحقيق: قسم
الدراسات الاسلامية - مؤسسة البعثة، ناشر: دار الثقافة - قم، الطبعة: الأولى، 1414 هـ

جابر عبد الله انصاري مي گويد: آنگاه که پیامبر صلی الله علیه وآلها فاطمه را به ازدواج علی علی السلام در آورد، عدها ی از
مردم قریش گفتند یا رسول الله؛ فاطمه را با مهریه ای اندک به ازدواج علی درآوردي؟ پیامبر صلی الله علیه وآلها فرمود: من او

ربا به ازدواج علی در نیاوردم همانا خداوند در آن شب که به معراج رفتم، او را به عقد علی بن ابی طالب در آورد.

سند دوم:

حدّثني أبو المفضلٍ محمدٌ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَبُو الْعَبَّاسِ أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدٍ بْنِ سَعِيدِ الْهَمْدَانِيُّ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَحْمَدُ
بْنُ مُحَمَّدٍ بْنِ أَحْمَدَ بْنِ الْحَسَنِ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُوسَى بْنُ إِبْرَاهِيمَ الْمَرْوَزِيُّ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُوسَى بْنُ جَعْفَرٍ، عَنْ أَبِيهِ جَعْفَرِ بْنِ
مُحَمَّدٍ، عَنْ جَدِّهِ مُحَمَّدِ الْبَاقِرِ (عَلَيْهِمُ السَّلَامُ)، عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ الْأَنْصَارِيِّ، قَالَ: لَمَّا زَوَّجَ رَسُولُ اللَّهِ فَاطِمَةَ مِنْ عَلِيٍّ ...
الطبری، ابی جعفر محمد بن جریر بن رستم (متوفای قرن پنجم)، دلائل الامامة، ص 100، تحقیق: قسم الدراسات
الإسلامیة - مؤسسه البعثة، ناشر: مرکز الطباعة والنشر في مؤسسة البعثة، قم، چاپ: الأولى 1413

روایت ششم:

مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ عَنِ الْعَبَّاسِ بْنِ مَعْرُوفٍ عَنْ عَلِيٍّ بْنِ مَهْزِيَارَ عَنْ مُخْلَدِ بْنِ مُوسَى عَنْ إِبْرَاهِيمَ بْنِ عَلِيٍّ عَنْ
عَلِيٍّ بْنِ يَحْيَى الْيَرْبُوعِيِّ عَنْ أَبْنَانِ بْنِ تَغْلِبٍ عَنْ أَبِيهِ جَعْفَرٍ عَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صِ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِثْلُكُمْ أَتَزَوَّجُ فِيْكُمْ وَأَزْوَجُكُمْ
إِلَّا فَاطِمَةَ عَ فَإِنَّ تَزْوِيجَهَا نَزَلَ مِنَ السَّمَاءِ.

الکلینی الرازی، ابی جعفر محمد بن یعقوب بن إسحاق (متوفای 328 هـ)، الکافی، ج 5 ص 568، ناشر: اسلامیه، تهران،
طبعة الثانية، ۱۳۶۲ هـ.ش.

رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمود: من بشری مانند شما هستم. از میان شما همسر اختیار می‌کنم و دختران خود را به
همسری مردان شما در می‌آورم، مگر دخترم فاطمه که حکم تزویجش از آسمان آمده است.

روایت هفتم:

روایت ذیل چند سند دارد:

سند یکم:

حدّثنا أبو الحسنٍ محمدٌ بْنُ عَلِيٍّ بْنِ الشَّاهِ الْفَقِيهِ الْمَرْوَزِيُّ بِمَرْوَرُودٍ فِي دَارِهِ قَالَ حَدَّثَنَا أَبُو بَكْرٍ بْنُ مُحَمَّدٍ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ
الْيَسِّابُورِيُّ قَالَ حَدَّثَنَا أَبُو الْقَاسِمِ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ أَحْمَدَ بْنِ عَامِرٍ بْنِ سُلَيْمَانَ الطَّائِيِّ بِالْبَصْرَةِ قَالَ حَدَّثَنَا أَبِي فِي سَنَةِ سِتِّينَ وَ
مَا تِئْنَينِ قَالَ حَدَّثَنِي عَلِيُّ بْنُ مُوسَى الرِّضَا عَ سَنَةَ أَرْبَعٍ وَتِسْعِينَ وَمَا تِئْنَ

سند دوم:

وَ حَدَّثَنَا أَبُو مُنْصُورٍ أَحْمَدُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ بْنِ بَكْرٍ الْخُورَيِّ بِنِيْسَابُورَ قَالَ حَدَّثَنَا أَبُو إِسْحَاقَ إِبْرَاهِيمَ بْنُ هَارُونَ بْنِ مُحَمَّدِ الْخُورَيِّ قَالَ
حدّثنا جعفر بن محمد بن زياد الفقيه الخوري بنيساپور قال حدثنا أحمد بن عبد الله الهروي الشيباني عن الرضا علي بن
موسى ع

سنده سوم:

وَ حَدَّثَنِي أَبُو عَبْدِ اللَّهِ الْحُسَيْنُ بْنُ مُحَمَّدٍ الْأَشْنَانِيُّ الرَّازِيُّ الْعَدْلُ بِلْخٌ قَالَ حَدَّثَنَا عَلَيُّ بْنُ مُحَمَّدٍ بْنِ مَهْرَوَيْهِ الْقَزْوِينِيُّ عَنْ دَاؤِدَ
بْنِ سُلَيْمَانَ الْفَرَاءَ عَنْ عَلَيِّ بْنِ مُوسَى الرِّضَا عَنْ قَالَ حَدَّثَنِي أَبِي مُوسَى بْنِ جَعْفَرٍ قَالَ حَدَّثَنِي أَبِي جَعْفَرٍ بْنُ مُحَمَّدٍ قَالَ حَدَّثَنِي
أَبِي مُحَمَّدٍ بْنُ عَلَيِّ قَالَ حَدَّثَنِي أَبِي عَلَيِّ بْنُ الْحُسَيْنِ قَالَ حَدَّثَنِي أَبِي الْحُسَيْنِ بْنُ عَلَيِّ قَالَ حَدَّثَنِي أَبِي عَلَيِّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ عَ
عَنْ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ: أَتَانِي مَلَكٌ فَقَالَ يَا مُحَمَّدُ إِنَّ اللَّهَ يُفِرِّكَ السَّلَامَ وَيَقُولُ لَكَ فَدْ زَوْجُتُ فَاطِمَةَ مِنْ عَلَيِّ
فَزَوَّجَهَا مِنْهُ... وَسَيُولَدُ مِنْهُمَا وَلَدًا نَسَابَ أَهْلِ الْجَنَّةِ...

القمي، ابو جعفر الصدوق، محمد بن علي بن الحسين بن بابويه (متوفاي 381هـ)، عيون أخبار الرضا عليه السلام ج 2 ص 30، تحقيق: تصحيح وتعليق وتقديم: الشيخ حسين الأعلمي، ناشر: مؤسسة الأعلمي للمطبوعات - بيروت - لبنان، سال چاپ: 1404 - 1984 م

رسول خدا صلي الله عليه وآله فرمود: ملکی از سوی خداوند بر من نازل شد و گفت: خداوند به تو سلام می رساند و می فرماید: فاطمه را به ازدواج با علی بن ابی طالب درآوردم، پس تو هم او را به عقد علی درآور... همانا به زودی دو فرزند از از این دو متولد می شوند که دو سرور جوانان بهشت هستند.

روایت هشتم:

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عُمَرَ بْنُ مُحَمَّدٍ بْنُ سَلَمٍ [سَالِمٍ] بْنُ الْبَرَاءِ الْجَعَابِيُّ قَالَ حَدَّثَنِي أَبُو مُحَمَّدٍ الْحَسَنُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ بْنُ مُحَمَّدٍ بْنِ
الْعَبَّاسِ الرَّازِيُّ التَّمِيمِيُّ قَالَ حَدَّثَنِي سَيِّدِي عَلَيِّ بْنُ مُوسَى الرِّضَا عَنْ حَدَّثَنِي أَبِي مُوسَى بْنِ جَعْفَرٍ قَالَ حَدَّثَنِي أَبِي [جَعْفَرُ بْنُ
مُحَمَّدٍ عَنْ أَبِي] مُحَمَّدٍ بْنِ عَلَيِّ قَالَ حَدَّثَنِي أَبِي عَلَيِّ بْنُ الْحُسَيْنِ قَالَ حَدَّثَنِي أَبِي الْحُسَيْنِ بْنُ عَلَيِّ قَالَ حَدَّثَنِي أَبِي عَلَيِّ بْنُ أَبِي
طَالِبٍ عَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ: مَا زَوَّجْتُ فَاطِمَةَ إِلَّا لَمَّا أَمْرَنِي اللَّهُ بِتَزْوِيجِهَا.

القمي، ابو جعفر الصدوق، محمد بن علي بن الحسين بن بابويه (متوفاي 381هـ)، عيون أخبار الرضا عليه السلام ج 2 ص 64، تحقيق: تصحيح وتعليق وتقديم: الشيخ حسين الأعلمي، ناشر: مؤسسة الأعلمي للمطبوعات - بيروت - لبنان، سال چاپ: 1404 - 1984 م

رسول خدا صلي الله عليه وآله فرمود: فاطمه را به ازدواج درنیاوردم مگر آنکه خداوند مرا به ازدواج او دستور داد.

روایت نهم:

حَدَّثَنَا أَخْمَدُ بْنُ زَيَادَ بْنِ جَعْفَرِ الْهَمَدَانِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ وَالْحُسَيْنُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ بْنُ أَخْمَدَ بْنِ هِشَامِ الْمُكْتَبُ وَعَلَيُّ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ
الْوَرَاقُ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ قَالُوا حَدَّثَنَا عَلَيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ بْنِ هَاشِمٍ قَالَ حَدَّثَنَا الْقَاسِمُ بْنُ مُحَمَّدٍ الْبُرْمَكِيُّ قَالَ حَدَّثَنَا أَبُو الصَّلَتِ
الْهَرَوِيُّ قَالَ: لَمَّا جَمَعَ الْمُؤْمِنُ لِعَلَيِّ بْنِ مُوسَى الرِّضَا عَ أَهْلَ الْمَقَالَاتِ مِنْ أَهْلِ الْإِسْلَامِ وَالْدِيَانَاتِ مِنَ الْيَهُودِ وَالنَّصَارَى وَ

المَجْوُسِ وَ الصَّابِئِينَ وَ سَائِرِ أَهْلِ الْمَقَالَاتِ فَلَمْ يَقُمْ أَحَدٌ إِلَّا وَ قَدْ أَلْزَمَهُ حُجَّتَهُ ... قَالَ: إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ مَا تَوَلَّ تَزْوِيجَ أَحَدٍ مِنْ خَلْقِهِ إِلَّا تَزْوِيجَ حَوَاءَ مِنْ أَدَمَعَ وَ زَيْنَبَ مِنْ رَسُولِ اللَّهِ صِّبِّوْلِهِ "فَلَمَّا قَضَى زَيْدُ مِنْهَا وَ طَرَأْ زَوْجُنَاهَا" وَ فَاطِمَةَ مِنْ عَلَيْهِ .

القمي، ابو جعفر الصدوق، محمد بن علي بن الحسين بن بابويه (متوفاي 381هـ)، عيون أخبار الرضا عليه السلام ج 1 ص 172، تحقيق: تصحيح وتعليق وتقديم: الشيخ حسين الأعلمی، ناشر: مؤسسة الأعلمی للمطبوعات - بيروت - لبنان، سال چاپ: 1404 - 1984 م

ابو الصلت هروی روایت می کند: چون مأمون از اهل اسلام و ادیان مختلف از یهود و نصاری و مجوس و صائبین و دیگران را نزد امام رضا عليه السلام جمع نمود، کسی برنخاست تا چیزی بگوید مگر آنکه امام عليه السلام او را الزام نموده و ساكت می نمود... آنگاه امام عليه السلام فرمود: خداوند متعال ازدواج هیچ یک از بندگان را خود به عهده نگرفت مگر تزویج حوا به آدم و زینب [بنت جحش] به رسول خدا صلی الله عليه وآلہ که در قرآن در این باره فرمود: فَلَمَّا قَضَى زَيْدُ مِنْهَا وَ طَرَأْ زَوْجُنَاهَا . وَ تَزْوِيجَ فَاطِمَةَ بَهْ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ عَلَيْهِمَا السَّلَامُ .

روایت دهم:

روایت ذیل دو سند دارد:

سند یکم:

حَدَّثَنَا أَبُو مُحَمَّدٍ جَعْفَرُ بْنُ النُّعِيمِ الشَّادَانِيُّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ إِدْرِيسَ حَدَّثَنَا إِبْرَاهِيمُ بْنُ هَاشِمٍ عَنْ عَلَيِّ بْنِ مَعْبُدٍ عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ خَالِدٍ عَنْ أَبِي الْحَسَنِ عَلَيِّ بْنِ مُوسَى الرِّضَا عَنْ أَبِيهِ عَنْ أَبَائِهِ عَنْ عَلَيِّ عَ قَالَ: قَالَ لِي رَسُولُ اللَّهِ صِّبِّوْلِهِ يَا عَلَيِّ لَقَدْ عَاتَبْتِنِي رِجَالٌ مِنْ قُرَيْشٍ فِي أَمْرِ فَاطِمَةَ وَ قَالُوا خَطَبْنَاهَا إِلَيْكَ فَمَنَعْتَنَا تَزْوِيجَتَ عَلَيَا فَقُلْتُ لَهُمْ وَ اللَّهُ مَا أَنَا مَعْنُوكُمْ وَ زَوْجُتُهُ بَلِ اللَّهُ تَعَالَى مَنْعُوكُمْ وَ زَوْجَهُ فَهَبِطَ عَلَيَّ جَبْرِيلُ عَ فَقَالَ يَا مُحَمَّدُ إِنَّ اللَّهَ جَلَّ جَلَالُهُ يَقُولُ لَوْلَمْ أَخْلُقْ عَلِيًّا عَ لَمَا كَانَ لِفَاطِمَةَ ابْنَتَكَ كُفُوْ عَلَى وَجْهِ الْأَرْضِ أَدْمُ فَمَنْ دُونَهُ .

سند دوم:

حَدَّثَنَا بِهَذَا الْحَدِيثِ أَحْمَدُ بْنُ زِيَادَ بْنِ جَعْفَرِ الْهَمَدَانِيُّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ حَدَّثَنَا عَلَيِّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ بْنُ هَاشِمٍ عَنْ أَبِيهِ عَنْ عَلَيِّ بْنِ مَعْبُدٍ عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ خَالِدٍ عَنِ الرِّضَا عَنْ أَبَائِهِ عَنْ عَلَيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ عَنْ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ .

وقد أخرجت ما روته في هذا المعنى في كتاب مولد فاطمة ع وفضائلها.

القمي، ابو جعفر الصدوق، محمد بن علي بن الحسين بن بابويه (متوفاي 381هـ)، عيون أخبار الرضا عليه السلام ج 1 ص 203، تحقيق: تصحيح وتعليق وتقديم: الشيخ حسين الأعلمی، ناشر: مؤسسة الأعلمی للمطبوعات - بيروت - لبنان، سال

رسول خدا صلی الله علیه وآلہ فرمود: یا علی؛ عدهای از مردان قریش درباره فاطمه مرا ملامت کردند و گفتند که ما از فاطمه خواستگاری کردیم اما تو ما را منع نمودی و او را به ازدواج علی بن ابی طالب درآوردی. من در جواب آنها گفتم: سوگند به خداوند که من شما را منع نکردم و به عقد علی در نیاوردم بلکه خدا شما را منع کرد و فاطمه را به عقد او درآورد. همانا جبرئیل بر من نازل شد و گفت یا محمد: خداوند می فرماید اگر علی را نیافریده بودم هر آینه بر روی زمین از حضرت آدم و بعد از او [تا قیامت]، برای فاطمه هم شانی نبود.

روایت یازدهم:

بِهَذَا الْإِسْنَادِ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ حَمَادٍ، عَنْ صَبَّاحِ الْمُزَنِيِّ، عَنِ الْحَارِثِ بْنِ حَصِيرَةَ، عَنِ الْأَصْبَغِ بْنِ نُبَاتَةَ، قَالَ: سَمِعْتُ أَلْأَشْعَثَ بْنَ قَيْسِ الْكِنْدِيِّ وَ جُوبِرَا الْجَبَلِيَّ قَالَا لِعَلِيًّا: يَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ، حَدَثْنَا فِي خَلَوَاتِكَ أَنْتَ وَ فَاطِمَةَ قَالَ: نَعَمْ، بَيْنَا أَنَا وَ فَاطِمَةَ فِي كِسَاءٍ، إِذْ أَقْبَلَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) ... فَقَالَ لَهَا رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ): يَا فَاطِمَةُ، أَمَا تَعْلَمِينَ أَنَّ اللَّهَ (تَعَالَى) اطْلَعَ اطْلَاعَةً مِنْ سَمَائِهِ إِلَى أَرْضِهِ فَاخْتَارَ مِنْهَا أَبَاكِ فَاتَّخَذَهُ صَفِيفًا، وَ ابْتَعَنَهُ بِرِسَالَتِهِ أَمَا تَعْلَمِينَ أَنَّ اللَّهَ اطْلَعَ اطْلَاعَةً مِنْ سَمَائِهِ إِلَى أَرْضِهِ فَاخْتَارَ مِنْهَا بَعْلَكَ وَ أَمْرَنِي أَنْ أَزُوْجَكَهُ وَ أَنْ أَتَّخِذَهُ وَصِيًّا.

الطوسي، الشیخ ابو جعفر، محمد بن الحسن بن علی بن الحسن (متوفی 460ھ)، الأمالی، ص 406، تحقیق : قسم الدراسات الاسلامیة - مؤسسه البعثة، ناشر: دار الثقافة - قم ، الطبعه: الأولى، 1414ھ

اصبغ بن نباته می گوید: از اشعت بن قیس و جویبر شنیدم که به امام علی علیه السلام گفتند: یا علی؛ از خلوتهاي خود و فاطمه برایمان بگو. اما علیه السلام فرمود: من و فاطمه بودیم که رسول خدا صلی الله علیه وآلہ بر ما وارد شد و فرمود:... ای فاطمه آیا نمی دانی خداوند میان آسمانها و زمین نگریست و پدرت را برگزید و او را به عنوان رسول خود انتخاب نمود. آیا نمی دانی خداوند بار دیگر بدان نظر کرد و شوهرت را انتخاب نمود و مرا دستور داد تا تو را به ازدواج او در آورم و او را جانشین خود قرار دهم؟

روایت دوازدهم:

حَدَّثَنِي أَبُو الْحُسْنَيْنِ مُحَمَّدُ بْنُ هَارُونَ بْنُ مُوسَى التَّلْعَبِكَبِرِيُّ، قَالَ: حَدَّثَنِي أَبِي، قَالَ: حَدَّثَنِي أَبِي، قَالَ: أَخْبَرَنِي أَبُو الْحَسَنِ أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدٍ بْنِ أَبِي الْعَرِيْبِ الضَّبَّيِّ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ زَكَرِيَا بْنُ دِينَارِ الْغَلَابِيُّ، قَالَ: حَدَّثَنَا شُعْسَتَيْبُ بْنُ وَاقِدٍ، عَنِ الْلَّيْثِ، عَنْ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ جَدِّهِ، عَنْ جَابِرٍ، قَالَ: لَمَّا أَرَادَ رَسُولُ اللَّهِ أَنْ يُزُوْجَ فَاطِمَةَ عَلَيْهَا (عَلَيْهِ السَّلَامُ) قَالَ لَهُ: اخْرُجْ يَا أَبَا الْحَسَنِ إِلَى الْمَسْجِدِ... فَلَمَّا حُشِدَ الْمَسْجِدُ بِأَهْلِهِ قَامَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)، فَحَمَدَ اللَّهَ وَ أَنْتَ عَلَيْهِ، وَ قَالَ... إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ أَمْرَنِي أَنْ أَزُوْجَ كَرِيمَتِي فَاطِمَةَ بِأَخِي وَ أَبْنِ عَمِّي وَ أَوْلَى النَّاسِ بِي، عَلِيٌّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ وَ اللَّهُ عَزَّ شَانُهُ قَدْ زَوَّجَهُ

بِهَا فِي السَّمَاءِ بِشَهَادَةِ الْمَلَائِكَةِ وَأَمْرَنِي أَنْ أَزُوْجَهُ فِي الْأَرْضِ ...

الطبرى، أبي جعفر محمد بن جرير بن رستم (متوفى قرن پنجم)، دلائل الامامة، ص 89، تحقيق: قسم الدراسات الإسلامية - مؤسسة البعثة، ناشر: مركز الطباعة والنشر في مؤسسة البعثة، قم، چاپ: الأولى 1413

جابر می گوید: آنگاه که رسول خدا صلی الله علیه وآلہ می خواست فاطمه را به عقد علی علیه السلام در آورد، به علی علیه السلام فرمود: به سوی مسجد برو... وقتی که مسجد از جمعیت پر شد، رسول خدا صلی الله علیه وآلہ برخاسته و حمد و ثنای خدا کرده و فرمودند: خداوند متعال به من دستور داد تا دخترم فاطمه را به عقد برادر و پسر عموم و سزاورترین مردم نسبت به من، علی بن ابی طالب در آورم همانا خداوند او را در آسمان و در حضور ملائکه به ازدواج علی علیه السلام درآورد و دستور داد تا من او را در زمین به عقد علی در آورم...

روایت سیزدهم:

حَدَّثَنَا أَبُو إِسْحَاقَ إِبْرَاهِيمُ بْنُ أَحْمَدَ الطَّبَّرِيُّ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَبُو بَكْرٍ مُحَمَّدُ بْنُ مُحَمَّدٍ بْنُ فَضَالَةَ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ نَاصِحٍ، قَالَ: حَدَّثَنَا عَبْدُ النُّورِ الْمُسْمَعِيُّ، قَالَ: حَدَّثَنَا شُعْبَةُ بْنُ الْحَجَاجِ، عَنْ عَمْرُو بْنِ مُرَّةَ عَنْ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ مَسْرُوقٍ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ قَالَ: لَمَّا قَدِمَ عَلَيْهِ الْكُوفَةَ - يَعْنِي عَبْدَ اللَّهِ بْنَ مَسْعُودٍ - قُلْنَا لَهُ: حَدَّثَنَا عَنْ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ قَالَ... إِنِّي سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ يَقُولُ فِي تَبُوكَ وَنَحْنُ نَسِيرُ مَعَهُ: إِنَّ اللَّهَ جَلَّ وَعَزَّ أَمْرَنِي أَنْ أَزُوْجَ فَاطِمَةَ مِنْ عَلَيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ فَفَعَلْتُ.

الطبرى، أبي جعفر محمد بن جرير بن رستم (متوفى قرن پنجم)، دلائل الامامة، ص 143، تحقيق: قسم الدراسات الإسلامية - مؤسسة البعثة، ناشر: مركز الطباعة والنشر في مؤسسة البعثة، قم، چاپ: الأولى 1413

مسروق می گوید وقتی عبدالله بن مسعود به کوفه آمده بود، به او گفتمن حدیث از پیامبر صلی الله علیه وآلہ برای ما نقل کن، وی گفت: در جنگ تبوک همراه رسول خدا صلی الله علیه وآلہ بودیم و شنیدم که فرمود: همانا خداوند به من دستور داد تا فاطمه را به ازدواج علی بن ابی طالب در آورم و من انجام دادم.

روایت چهاردهم:

حدثنی إبراهیم بن المذاري الخیاط رحمه الله قال حدثنی احمد بن محمد ابن سعید الرفا البغدادی فی طریق مکة قال حدثنی احمد بن علیل قال حدثنی عبد الله بن داود الانصاری عن موسی بن علی القرشی قال حدثنی قنبر بن احمد [ابن قنبر مولی علی بن ابی طالب عن ابیه عن جده] قال حدثنی کعب بن نوفل عن بلاں بن حمامۃ قال: طلع علينا النبي صلی الله علیه وآلہ ذات یوم ووجهه مشرق کداره القمر فقام عبد الرحمن بن عوف فقال يا رسول الله ما هذا النور؟ فقال: بشارۃ أتنی من ربی فی أخي وابن عمی وابنتی وإن الله تعالى قد زوج عليا علیه السلام [ب] فاطمة...

القمي (ابن شاذان)، محمد بن أحمد بن علي بن الحسن، مائة منقبة، ص 166، ناشر: مدرسة الإمام المهدي (ع) بالحوza

العلمية - قم المقدسة

بلال بن حمامه می گوید: روزی رسول خدا صلی الله علیه وآلہ نزد ما آمد در حالی که صورتش مانند قرص ماہ می درخشید، عبد الرحمن بن عوف گفت: يا رسول الله! این چه نوریست؟ فرمود: به جهت مژدهای است که از طرف پروردگارم در باره پسر عمومیم و دخترم به من داده شده است. همانا خداوند فاطمه را برای علی بن ابی طالب علیه السلام تزویج نموده است.

روایت پانزدهم:

روایت ذیل چند سند دارد:

سند یکم:

حدَثَنَا أَبُو الْحَسَنِ مُحَمَّدُ بْنُ عَلَيٍّ بْنِ الشَّاهِ بِمَرْوَرُودٍ قَالَ حدَثَنَا أَبُو الْعَبَّاسِ أَخْمَدُ بْنُ الْمُظَفَّرِ بْنِ الْحُسَيْنِ قَالَ حدَثَنَا أَبُو عَبْدِ اللَّهِ مُحَمَّدُ بْنُ زَكَرِيَاً الْبَصْرِيِّ قَالَ حدَثَنِي الْمَهْدِيُّ بْنُ سَابِقٍ قَالَ حدَثَنَا عَلِيُّ بْنُ مُوسَى بْنِ جَعْفَرٍ عَ قَالَ حدَثَنِي أَبِيهِ عَنْ أَبِيهِ جَعْفَرٍ بْنِ مُحَمَّدٍ عَنْ أَبِيهِ عَنْ جَدِّهِ عَ قَالَ قَالَ عَلِيُّ بْنُ أَبِيهِ طَالِبٍ عَ لَقَدْ هَمَمْتُ بِالتَّزْوِيجِ فَلَمْ أَجْتَرِ أَنْ أَذْكُرَ ذَلِكَ لِرَسُولِ اللَّهِ صَ وَإِنَّ ذَلِكَ اخْتَلَجَ فِي صَدْرِي لَيْلَيْ وَنَهَارِي حَتَّى دَخَلَتْ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ صَ فَقَالَ لِي يَا عَلِيُّ قُلْتُ لَبَيْكَ يَا رَسُولَ اللَّهِ قَالَ هَلْ لَكَ فِي التَّزْوِيجِ قُلْتُ رَسُولُ اللَّهِ أَعْلَمُ وَظَنَنتُ أَنَّهُ يُرِيدُ أَنْ يُزَوِّجَنِي بَعْضَ نِسَاءِ قُرَيْشٍ وَإِنِّي لَخَائِفٌ عَلَى فَوْتِ فَاطِمَةَ فَمَا شَعَرْتُ بِشَيْءٍ إِذْ دَعَانِي رَسُولُ اللَّهِ صَ فَأَتَيْتُهُ فِي بَيْتِ أُمِّ سَلَمَةَ فَلَمَّا نَظَرَ إِلَيَّ تَهَلَّ وَجْهُهُ وَتَبَسَّمَ حَتَّى نَظَرْتُ إِلَيْهِ بِيَاضِ أَسْنَانِهِ يَبْرُقُ فَقَالَ لِي يَا عَلِيُّ أَبْشِرْ فَإِنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَتَعَالَى قَدْ كَفَانِي مَا كَانَ هَمَنِي مِنْ أُمْرٍ تَزْوِيجِكَ قُلْتُ وَكَيْفَ كَانَ ذَاكَ يَا رَسُولَ اللَّهِ قَالَ أَتَانِي جَبَرَائِيلُ... فَقَالَ أَمَرَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ مُنَادِيًا فَنَادَى أَلَا يَا مَلَائِكَتِي وَسُكَّانَ جَنَّتِي اشْهَدُوا أَنِّي قَدْ زَوَّجْتُ فَاطِمَةَ بِنْتَ مُحَمَّدٍ صَ وَمَنْ

عليٌّ بْنٌ أَبِيهِ طَالِبٍ... فَأَبْشِرْ يَا عَلِيُّ فَإِنِّي قَدْ زَوَّجْتُكَ ابْنَتِي فَاطِمَةَ...

سند دوم:

حدَثَنِي بِهَذَا الْحَدِيثِ عَلِيُّ بْنُ أَخْمَدَ بْنُ مُحَمَّدٍ بْنُ عَمْرَانَ الدَّفَاقِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ حدَثَنَا أَخْمَدُ بْنُ يَحْيَى بْنِ زَكَرِيَا الْقَطَانُ قَالَ حدَثَنَا أَبُو مُحَمَّدٍ بَكْرُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ جُنْدَبٍ قَالَ حدَثَنَا أَخْمَدُ بْنُ الْحَرْثِ قَالَ حدَثَنَا أَبُو مُعاوِيَةَ عَنِ الْأَعْمَشِ عَنْ جَعْفَرٍ بْنِ مُحَمَّدٍ عَنْ أَبِيهِ عَنْ جَدِّهِ عَنْ أَبِيهِ عَلِيٍّ بْنِ أَبِيهِ طَالِبٍ عَ قَالَ لَقَدْ هَمَمْتُ بِتَزْوِيجِ فَاطِمَةَ عَ وَلَمْ أَجْتَرِ أَنْ أَذْكُرَ ذَلِكَ لِرَسُولِ اللَّهِ وَذَكَرَ الْحَدِيثَ مِثْلَهُ سَوَاءً.

سند سوم:

مرحوم صدوق می گوید:

ولهذا الحديث طريق آخر قد أخرجه في مدينة العلم.

این روایت طریق دیگری نیز دارد که در کتاب مدینة العلم نقل نموده ام.

القمي، ابو جعفر الصدوق، محمد بن علي بن الحسين بن بابويه (متوفى 381هـ)، عيون أخبار الرضا عليه السلام ج 1 ص 201 الى 202، تحقيق: تصحيح وتعليق وتقديم: الشيخ حسين الأعلمى، ناشر: مؤسسة الأعلمى للمطبوعات - بيروت - لبنان، سال چاپ: 1404 - 1984 م

امام علي عليه السلام فرمود: قصد ازدواج داشتم اما جرأة نمیکردم براي رسول خدا صلي الله عليه وآلہ بکویم. این قضیه همیشه در درونم بود تا آنکه بر پیامبر صلی الله عليه وآلہ وارد شدم، فرمود: یا علی آیا میل ازدواج داری؟ عرض کردم رسول خدا داناتر است. من گمان کردم آن حضرت قصد دارد بعضی از زنان قریش را به ازدواج من در آورد و می ترسیدم که فاطمه را از دست بدھم. پیامبر صلی الله عليه وآلہ مرا نزد خود خواند من در خانه ام سلمه نزد او حاضر شدم، وقتی نگاه آن حضرت به من افتاد صورتش شادمان گشت و تبسم کرد به گونه ای که برق دندان های مبارک آن حضرت را دیدم، سپس فرمود یا علی مژده بده که حق تعالی امر مرا درباره ازدواج تو کفایت کرد. گفتم: ای رسول خدا؛ چگونه؟ پیامبر صلی الله عليه وآلہ فرمود: جبرئیل بر من نازل شد و گفت: منادی از طرف خداوند ندا داد: ای فرشتگان من گواه باشید همانا من فاطمه را به ازدواج علی بن ابی طالب درآوردم ... یا علی مژده باد ترا همانا من فاطمه را به ازدواج تو در آوردم ...

سند چهارم:

حدَثَنَا الشِّيْخُ الْفَقِيهُ أَبُو جَعْفَرٍ مُحَمَّدُ بْنُ عَلَيٍّ بْنِ الْحُسَيْنِ بْنِ مُوسَى بْنِ بَأْوَيْهِ الْقُمِيُّ رَجَمَهُ اللَّهُ قَالَ حَدَثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ
بْنُ أَحْمَدَ بْنُ الْوَلِيدِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ حَدَثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ الصَّفَارُ عَنْ سَلَمَةَ بْنِ الْخَطَّابِ الْبَرَاؤسْتَانِيِّ عَنْ إِبْرَاهِيمَ بْنِ
مُقاَتِلٍ قَالَ حَدَثَنِي حَمِيدُ بْنُ مُحَمَّدٍ عَنْ عَمْرُو بْنِ هَارُونَ عَنْ الصَّادِيقِ عَنْ أَبِيهِ عَنْ أَبَائِهِ عَنْ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ ...
الصدوق، ابو جعفر محمد بن علي بن الحسين (متوفى 381هـ)، الأimali، ص 653، تحقيق و نشر: قسم الدراسات الاسلامية
- مؤسسة البعثة - قم، الطبعة: الأولى، 1417هـ.

سند پنجم:

قَالَ الشَّرِيفُ: حَدَثَنَا مُوسَى بْنُ عَبْدِ اللَّهِ الْجُبُشِيُّ [بِإِسْنَادِهِ] عَنْ وَهْبِ بْنِ وَهْبٍ، عَنْ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ جَدِّهِ، عَنْ
عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ (عَلَيْهِمُ السَّلَامُ)، أَنَّهُ قَالَ: هَمِمْتُ بِتَزْوِيجِ فَاطِمَةَ حِينًا، وَلَمْ أَجْسِرْ عَلَى أَنْ أَذْكُرَهُ لِرَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ)
وَآلِهِ)، وَكَانَ ذَلِكَ يَخْتَلِجُ فِي صَدْرِي لَيْلًا وَنَهَارًا، حَتَّى دَخَلْتُ يَوْمًا عَلَى رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) فَقَالَ: يَا عَلِيُّ هَلْ لَكَ
فِي التَّزْوِيجِ؟ فَقُلْتُ: اللَّهُ وَرَسُولُهُ أَعْلَمُ... قَالَ: يَا عَلِيُّ هَلْمَ فَإِنَّ اللَّهَ قَدْ كَفَانِي مَا هَمَنَنِي فِيكَ مِنْ أَمْرٍ تَزْوِيجِكَ... قَالَ [جَبَرَئِيلُ]

إِنَّ اللَّهَ أَمْرَ سُكَّانَ الْجَنَّةَ أَنْ يُزَيِّنُوا الْجَنَّانَ كُلُّهَا... ثُمَّ نَادَى مُنَادٍ: أَلَا إِنَّ الْيَوْمَ يَوْمُ وَلِيمَةٍ فَاطِمَةَ بِنْتَ مُحَمَّدٍ، وَ عَلَيْيَ بْنَ أَبِي طَالِبٍ رَضَى مِنِّي بِهِمَا... ثُمَّ نَادَى يَا مَلَائِكَتِي، وَ سُكَّانَ جَنَّتِي، بَارِكُوا عَلَى نَكَاحِ فَاطِمَةَ بِنْتِ مُحَمَّدٍ وَ عَلَيْيَ بْنَ أَبِي طَالِبٍ، فَإِنِّي زَوَّجْتُ أَحَبَ النِّسَاءِ إِلَيَّ مِنْ أَحَبِ الرِّجَالِ إِلَيَّ، بَعْدَ مُحَمَّدٍ...

الطبرى، أبي جعفر محمد بن جرير بن رستم (متوفى قرن پنجم)، دلائل الامامة، ص 86، تحقيق: قسم الدراسات الإسلامية - مؤسسة البعثة، ناشر: مركز الطباعة والنشر في مؤسسة البعثة، قم، چاپ: الأولى 1413

سند ششم:

أَخْبَرَنِي أَبُو الْحُسَيْنِ مُحَمَّدُ بْنُ هَارُونَ بْنُ مُوسَى التَّلْكُبَرِيُّ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَبُو عَلَيْ أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدٍ بْنِ جَعْفَرٍ الصَّوْلَى، قَالَ: حَدَّثَنَا عَبْدُ الْعَزِيزِ بْنُ يَحْيَى قَالَ: حَدَّثَنَا أَبُو الْقَاسِمِ التَّسْتَرِيُّ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَبُو الصَّلَتِ عَبْدُ السَّلَامِ بْنُ صَالِحٍ، عَنْ عَلَيْ بْنِ مُوسَى بْنِ جَعْفَرٍ بْنِ مُحَمَّدٍ، قَالَ: حَدَّثَنِي أَبِيهِ، عَنْ جَعْفَرٍ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ جَدِّهِ عَنْ عَلَيْ (عَلَيْهِمُ السَّلَامُ) قَالَ: لَمَّا زَوَّجْنِي النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ بِفَاطِمَةَ قَالَ لِي: أَبْشِرْ، فَإِنَّ اللَّهَ قَدْ كَفَانِي مَا أَهَمَّنِي مِنْ أُمْرٍ تَزْوِيجِكَ. قَالَ [جَبْرِيلٌ] إِنَّ اللَّهَ أَمْرَ مَلَائِكَةَ الْجَنَّةَ وَ سُكَّانَهَا أَنْ يُزَيِّنُوا الْجَنَّةَ بِأَشْجَارِهَا... ثُمَّ نَادَى مُنَادٍ: اشْهِدُوا أَجْمَعِينَ، اللَّهُ يَقُولُ: إِنِّي قَدْ زَوَّجْتُ فَاطِمَةَ بِنْتَ مُحَمَّدٍ مِنْ عَلَيْ بْنِ أَبِي طَالِبٍ.

الطبرى، أبي جعفر محمد بن جرير بن رستم (متوفى قرن پنجم)، دلائل الامامة، ص 94، تحقيق: قسم الدراسات الإسلامية - مؤسسة البعثة، ناشر: مركز الطباعة والنشر في مؤسسة البعثة، قم، چاپ: الأولى 1413

سند هفتم:

قَالَ حَدَّثَنَا أَبُو الْقَاسِمِ عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ مُحَمَّدٍ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ الْحُسَيْنِيُّ قَالَ حَدَّثَنَا فُرَاتُ بْنُ إِبْرَاهِيمَ الْكُوفِيُّ قَالَ حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عَلَيْ بْنِ عَمْرُو بْنِ طَرِيفٍ [ظَرِيفٍ] الْحَجَرِيُّ قَالَ حَدَّثَنَا عَفْبَةُ بْنُ مُكْرَمٍ الضَّبَّيُّ قَالَ حَدَّثَنَا أَبُو تُرَابٍ عَمْرُو [عُمَرُ] بْنُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ هَارُونَ الطُّوسيُّ الْخُرَاسانيُّ قَالَ حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ أَبُو عَلَيْ الْهَرَوِيُّ الشَّيْبَانِيُّ قَالَ حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ جَعْفَرٍ بْنِ مُحَمَّدٍ بْنِ عَلَيِّ بْنِ الْحُسَيْنِ عَنْ أَبِيهِ عَنْ عَلَيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ عَنْ أَبِيهِ عَنْ عَلَيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ عَلَيِّ فَقَالَ لَكَ فِي التَّزْوِيجِ فَقُلْتُ رَسُولُ اللَّهِ أَعْلَمُ... فَقَالَ أَبْشِرْ يَا عَلَيْ فَإِنَّ اللَّهَ قَدْ كَفَانِي مَا كَانَ قَدْ أَهَمَّنِي مِنْ أُمْرٍ تَزْوِيجِكَ أَتَانِي جَبْرِيلٌ فَقَالَ إِنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى أَمْرَ سُكَّانَ الْجَنَّةِ مِنَ الْمَلَائِكَةِ وَ مَنْ فِيهَا أَنْ يُزَيِّنُوا الْجَنَّةَ كُلُّهَا... ثُمَّ نَادَى مُنَادٍ مِنْ تَحْتِ الْعَرْشِ أَلَا إِنَّ الْيَوْمَ يَوْمُ وَلِيمَةٍ عَلَيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ عَلَيِّ أَلَا إِنِّي أُشْهِدُكُمْ أَنِّي قَدْ زَوَّجْتُ فَاطِمَةَ بِنْتَ مُحَمَّدٍ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ إِلَى [مَنْ] عَلَيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ [عَ] رَضَى مِنِّي بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ...

الковي، فرات بن إبراهيم الكوفي (متوفى 352هـ)، تفسير الفرات الكوفي، ص 414، تحقيق: محمد الكاظم، ناشر: مؤسسة

رواية شانزدهم:

حدثنا أبي و محمد بن الحسن بن أحمَدَ بْنُ الْوَلِيدِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْحُسْنَى
بْنِ أَبِي الْخَطَابِ عَنِ الْحَكَمِ بْنِ مَسْكِينٍ التَّقِيِّ عَنْ أَبِي الْجَارُودِ وَ هَشَامٍ أَبِي سَاسَانَ وَ أَبِي طَارِقٍ السَّرَّاجِ عَنْ عَامِرٍ بْنِ وَاثِةَ
قَالَ كُنْتُ فِي الْبَيْتِ يَوْمَ الشُّورَى فَسَمِعْتُ عَلِيًّا عَوْهُ يَقُولُ اسْتَخْلَفَ النَّاسُ أَبَا بَكْرٍ وَ أَنَا وَ اللَّهُ أَحَقُّ بِالْأَمْرِ وَ أَوْلَى بِهِ مِنْهُ... ثُمَّ
قَالَ... نَشَدْتُكُمْ بِاللَّهِ هَلْ فِيكُمْ أَحَدٌ قَالَ لَهُ رَسُولُ اللَّهِ صَحَّ حِينَ جَاءَ أَبُو بَكْرٍ يَخْطُبُ فَاطِمَةَ عَوْهُ فَأَبَى أَنْ يُزَوِّجَهُ وَ جَاءَ عَمَرُ
يَخْطُبُهَا فَأَبَى أَنْ يُزَوِّجَهُ فَخَطَبَتْ إِلَيْهِ فَزَوَّجَنِي فَجَاءَ أَبُو بَكْرٍ وَ عُمَرُ فَقَالَا أَبَى أَنْ تُزَوِّجَنَا وَ زَوْجَنَاهُ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَحَّ مَا
مَنَعْتُكُمَا وَ زَوْجُنَاهُ بَلِ اللَّهُ مَنْعَكُمَا وَ زَوْجَهُ غَيْرِي، قَالُوا اللَّهُمَّ لَا ...

الصدق، ابو جعفر محمد بن علي بن الحسين (متوفى 381هـ)، الخصال، تحقيق، ص 559، تصحيح وتعليق: علي أكبر

الغفاری، ناشر: منشورات جماعة المدرسین في الحوزة العلمیة في قم المقدسة، سال چاپ 1403 - 1362

عامر بن واثله روایت کرد: من روز شورا بودم و شنیدم علی علیه السلام فرمود: مردم ابو بکر را خلیفه قراردادند با اینکه
من به خلافت اولی بودم. سپس فرمود:... شما را به خدا قسم آیا جُز من در میان شما کسی هست که رسول خدا صلی الله
علیه وآل‌هه درباره او [الهی بودن ازدواجش را] فرموده باشد، هنگامی که ابو بکر آمد و فاطمه را خواستگاری نمود، رسول خدا از
تزویج فاطمه به ابو بکر خودداری کرد. سپس عمر به خواستگاری او آمد و رسول خدا تزویجش نکرد پس من به
خواستگاری او رفتیم اما رسول خدا صلی الله علیه وآل‌هه فاطمه را به ازدواج من درآورد. آنگاه ابو بکر و عمر آمدند و گفتند ما را
به همسری فاطمه قبول نکردی اما علی را قبول کردی؟ رسول خدا فرمود. من مانع شما نشدم و علی را به ازدواج با فاطمه
در نیاوردم بلکه خداوند شما را منع کرد و فاطمه را به ازدواج علی درآورد. حاضران گفتند: به خدا قسم [چنین خصلتی برای]
غیر تو نبود.

رواية هفدهم:

حدثنا أَحْمَدُ بْنُ الْحَسَنِ الْقَطَانُ قَالَ حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ مُحَمَّدٍ الْحَسَنِيُّ قَالَ حَدَّثَنَا أَبُو جَعْفَرٍ مُحَمَّدُ بْنُ حَفْصٍ الْخَثْعَمِيُّ قَالَ
حدثنا الحسن بن عبد الواحد قال حدثني أَحْمَدُ بْنُ التَّغْلِيِّي قال حدثني أَحْمَدُ بْنُ عَبْدِ الْحَمِيدِ قال حدثني حفصُ بْنُ مَنْصُورٍ
العطّار قال حدثنا أبو سعيد الوراق عن أبيه عن جعفر بن محمد عن أبيه عن جده ع قال: لما كان من أمر أبي بكر و بيعة الناس
له و فعلهم بعلي بن أبي طالب ع ما كان لم يزل أبو بكر يظهر له الانبساط و يرى منه انقباضاً... أتاها في وقت غفلة و طلب منه
الخلوة و قال له و الله يا أبا الحسن ما كان هذا الأمر موطة مني و لا رغبة فيما وقعت فيه... فقال علي ع أنسدك بالله يا أبا
بكر... أنا الذي اختارني رسول الله ص و زوجني ابنته فاطمة و قال الله زوجك أم أنت قال بلى أنت...

الصدق، ابو جعفر محمد بن علي بن الحسين (متوفى 381هـ)، الخصال، تحقيق، ص 551، تصحيح وتعليق: علي أكبر الغاري، ناشر: منشورات جماعة المدرسین في الحوزة العلمية في قم المقدسة، سال چاپ 1403 - 1362

امام ششم عليه السلام از گفته پدرش از جدش نقل کرد: چون کار ابو بکر گذشت و مردم با او بیعت کردند و از علی بن ابی طالب عليه السلام دست برداشتند ابو بکر همیشه در برابر علی عليه السلام خوش برخوردی از خود نشان می داد ولی از آن حضرت گرفتگی و دلتگی میدید... ابوبکر در موقع تنهائی خدمت حضرت آمد و خلوت کرد و به آن حضرت عرض کرد یا ابا الحسن پیشوائی من به اختیار خودم نبود و بدان رغبت نداشتم؛! امیر مؤمنان علیه السلام [که می دانستند او دروغ می گوید]، فرمود: تو را به خدا ای ابابکر؛ آیا من بودم که رسول خدا صلی الله علیه وآلہ مرا اختیار کرد و به ازدواج فاطمه در آورد و فرمود: همانا خداوند تو را به ازدواج با فاطمه در آورد یا تو بودی؟ ابوبکر گفت: تو ای علی...

همان طور که گذشت تنها بخشی از روایات امامیه را که شامل هفده روایت با بیست و نه سند بود، پیرامون این ازدواج الهی ذکر نمودیم. صرف نظر از سایر روایات همین مقدار نیز تواتر الهی بودن این ازدواج را به اثبات می رساند و نیازی به ذکر روایات اهل سنت در این زمینه نیست اما در تتمه مقاله برای اتمام حجت برای دشمنان اهل بیت علیهم السلام دو روایت معتبر نیز از اهل سنت ذکر می کنیم

روایات اهل سنت

روایت هجدهم:

عن عبدالله بن مسعود عن رسول الله صلی الله علیه وسلم قال إن الله أمرني أن أزوج فاطمة من علی . رواه الطبراني ورجاله ثقات.

مجمع الزوائد ومنبع الفوائد ، ج 9 ص 204، اسم المؤلف: علي بن أبي بكر الهيثمي الوفاة: 807 ، دار النشر : دار الریان للتراث/دار الكتاب العربي - القاهرة ، بيروت - 1407

عبد الله بن مسعود از رسول خدا صلی الله علیه وآلہ نقل می کند: همانا خداوند به من دستور داد تا فاطمه را به ازدواج علی بن ابی طالب در آورم. [هیثمی می گوید]: طبرانی این روایت را آورده است و راویان آن همگی مورد ثوقه اند.

روایت نوزدهم

عن ابن عباسِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ لَمَّا زَوَّجَ النَّبِيُّ فَاطِمَةَ مِنْ عَلَيَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَتْ فَاطِمَةُ : يَا رَسُولَ اللَّهِ زَوْجِتَنِي مِنْ رَجُلٍ فَقِيرٍ لَيْسَ لَهُ شَيْءٌ ، فَقَالَ النَّبِيُّ : أَمَا تَرْضِينَ أَنَّ اللَّهَ اخْتَارَ مِنْ أَهْلِ الْأَرْضِ رَجُلَيْنِ : أَحَدُهُمَا أَبُوكُ ، وَالْأُخْرُ زَوْجُكُ) .
(سنده حسن)

جلال الدين عبد الرحمن السيوطي (المتوفي 911هـ) جامع الأحاديث ج 16 ص 236، برأساس نرم افزار الجامع الكبير.

ابن عباس می گوید: زمانی که رسول خدا صلی الله علیه وآلہ حضرت فاطمه زهرا سلام الله علیها را به ازدواج حضرت علی علیه السلام در آورد، حضرت فاطمه سلام الله علیها عرضه داشت: ای رسول خدا آیا مرا به ازدواج مرد فقیری در می آوری که اموالی ندارد، پیامبر اکرم صلی الله علیه وآلہ فرمودند: آیا راضی نیستی که خداوند از میان اهل زمین دو مرد را انتخاب نمود که یکی از آنها پدر توست و دیگری همسرت!.

سیوطی بعد از نقل این روایت می گوید: سند این روایت معتبر است.

جمع بندی:

از مجموع تعداد ۱۹ روایت با ۳۱ سند از منابع شیعه و اهل سنت به دست آورده‌یم ازدواج امام علی و فاطمه علیهم السلام، به دستور خداوند بود. خداوند به رسولش دستور داد تا میان بهترین انسانها و تنها دخترش پیوند دهد. از مجموع این روایات تواتر این مساله در بین فرقین ثابت می گردد.